

Szerkesztői iroda
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház),
hová a lap szellemi részét megillető közle-
mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 korona.
Negyedévre	8 korona.
Egy hóra	3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden nap, kivéve a vasár- és
ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza

Kosztolás.

Budapest, máj. 24.

Sovány legelőről szalad haza a nyáj. Rohan a válnak. Az apraja elől, a nagyja hátul. A sovány vágatva, a kövér czamogva. De sovány és kövér, kicsiny és nagy egyformán nekiesnek. Mert mind éhes. Tehát enni kell.

A gyomor bölcsészete ugyanaz a disznónál, ami az embernél. Ugyanaz a nagy úrnál, ami a parasztnál. Sőt a nagy uraknál még kutyábbul, mert azok koplaláshoz nem szoktak.

A leghatásosabb politikai eszköze a gyomor. Aki éhes, kiabál, aki jóllakott, hallgat. Kivált, ha csak azért ordított, hogy jóltartsák.

Magyarország egy nagy üres gyomor. Az is volt mindig. Üres és fene-
ketlen. Enni nem kapott, mert kenyerét
elette előle az idegen. Azért kiabált is.
Sőt ma is kiabál.

Az éhesek, a kenyérméltuliek gyak-
ran kitörtek, sokszor felzudultak, néha
fegyvert is fogtak. Ilyenkor mindig ve-
zeérek is választottak. Vezéreket a
kevésebb éhesek közül. Azt hitték: ezek
könnyebben bírják a koplalást, nehezeb-
ben rakják le a fegyvert, jobban kitar-
tanak.

Am a jóslás nem is vált be. A
vezérek rendszerint nem tartottak ki,
de mindig lerakták a fegyvert. Okma-
gok jól is laktak. Talán tulságosan is.
Egész nemzedékek henczegnék és dus-
kálodnak ma is őseik árulásából.

Akik nem így tettek, azok meg is
buktak. Tönkre is mentek. Ki is vándor-
oltak. El is pusztultak.

A példa tehát oda vonz a jólla-
kottak közé. A gyomor filozófiájának
első szabálya: Ha én jóllaktam, többivel
eb törődjék. A második: ha egyszer
adajutok a váluhoz, igyekezzem úgy jól
lakni, ahogy tudok. Ha másnak nem
jut, az ő baja. Ha kevés az étel, nem
is engedem oda.

Szolidaritás az éhesek közt nincs.
Aki bírja az marja. Szolidaritás csak a
bolondok közt van. Azok közt is csak
azért, mert mindnyájukat közköltösten
etetik.

Hát lám, azért nem jó bolondnak
lenni. Ezért nem jó a közért lelkesedni.
Másutt sem, nálunk még kevésbbé.
Nálunk, a ki eladja magát rangot kap,
vagyonhoz jut, Aki a köznek dolgozik,
jó szerencse, ha éhen hal, különben
akasztófára kerül.

Ez a filozófia tartja fenn nemze-
tünk testén az idegen uralmat. Ez te-
szi állandóvá a nemzet éhségét. Az a
rendszer virágzik, mely az egyest jól-
tartja, hogy az egészet kifosztassa.

Nagyban és egészben 400 éves ez
az éhség, de 400 éves a kosztolás is.
Valóság az egyik, hagyomány a másik.

TÁRCZA.

Egy sziget története.

Irta: Prepeliczay Eleődné.

Sok századokkal ezelőtt Fejérmegye
egy részét mocsár fűzte, mely hegyektől,
domboktól határolva húzódott lefelé. Közé-
pén, melyet sük viz borított, szélvihar ide-
jén kisebb-nagyobb zöld lomb-babérnal be-
nőtt szigetek usztak, melyek szétválva és
ismét összevesződve haladtak lomha mozgás-
sal tava.

E mocsárvidék könykhajlásánál nem
messze a Noé-hegytől egy nagyobb kiterje-
désű sziget magasztalt ki, mely a droida-pa-
pok tanyája volt, kik e világtól visszavonul-
tan éltek ott s az uszó szigeteket, nádaso-
kat legendabeli szörnyetekkel népesítet-
ték be, hogy a tömeget maguktól távolit-
sák. Fokozta még a babonás félelmet a li-
dércztűnek sokasága, melyek sötét nyári éje-
ken kékes lánggal futották bét a mocsár te-
tejét.

A római uralom alatt e szigeten város
állott, melyet a régi írók Cimbriana, Flo-
riana, Antiana néven említenek, míg az
ujabbak Curta és Herculanian nevezik. A
barbár istenségek helyét a latinok foglalták
el és a téglákkal kirakott keskeny utcákat
Jupiter, Apolló, Silvanus, Mercurius, Neme-
sis, Junó, Minerva, Diana s Fortunának
ajánlott költőárok szegélyezték.

Mikor Árpád fejedelem táborával a Noé-
hegy alatt megpihent, a szigetről kormos fa-
lak meredtek feléje.

Szent-István a római kövek fölhaszná-
lásával erődítményt épített a sziget legma-
gasabb pontjára és azt két csatornával vette
körül. Középre az ország első négy-tornyu
templomát emeltette, mely csodálatos művé-
szettel volt építve s drága kövekkel körített
szinaranya festett képekkel díszítve, vele

szembe pompás királyi lakott, előtte lovag-
játékokhoz alkalmas teret csináltatott. Pol-
gárainak megadta a szabad jogot és az erő-
dítmenyt keleti szokás szerint a „főház” elő-
névvel tisztelte meg s elnevezte Alba-Re-
giának.

Itt tartózkodott a királyi udvar, nádor
ispán, udvarbíró, kincstárnok, főpáispán, fő-
nemesség és az ország színe-jáva. Lovagjá-
tékok, vadászatok egymást érték, míg az
utóbbin Imrét a trónörökös egy vadkan meg
nem ölte. Ettől fogva került a szent István
az eddig annyira kedvelt helyet és csak
törvénynapokra jöttek.

1038 aug. 15-én halt meg szent István
és alig temették el fia mellé a bazilika sir-
boltjába, mikor mint futótűz járta be az or-
szágot ama hír, hogy a két sirnál csodák
történnek. Mint a raj borította el a bucsu-
sok tömege Fejérvárt s mikor 1080-ban VII.
Gergely pápa szenté avatta István királyt és
Imre herceget, annyi nép jött össze, hogy
befogadásukra kicsinynek bizonyult a vár-
jobbágyok részére épített Mocsár- és Uj-
külláros.

Sok fényt, pompát látott e szigetre épi-
tett erősség, mert legdicsebb királyaink lak-
tak vagy zárandokoltak falai közé, hogy
szent István törvénye szerint ott tételessék
fejükre a koronát vagy haláluk után testü-
ket a királyi sirboltba vitessék.

Büszke királyok lépkedtek koronával
vagy özvegyi fejkötővel fejükön a palota
és templom közötti rövid úton, mely hol bi-
borral, hol fekete posztóval volt előttük be-
terítve.

1382. szept. 17-én egy gyermek leánya
ment-e rövid úton. — Kibontott szőke haja,
mint aranypalást borította ezüst szövött
drága ruháját s a fejét takaró csipke-fátyol
alul könnyezve néztek szép kék szemei a
mellette haladó vértezett vitézekre, kik a
koronázásra kísérték. Mária volt, Nagy La-
jos 11 éves leánykájá, kinek atyját azelőtti
napon temették el nagy pompával a bazilika
sirboltjába.

elővigyázatáról, a mely szerint minden
területet, a melyet elfoglalnak, nyom-
ban meg is erősítenek s nem teszik ki
magukat annak a veszedelemnek, hogy
újra elveszítsék, vagy hogy azon a te-
rületen át hátulról megtámadtassanak.
Igy jártak el Koreában is, a melyet
széltében és hosszban átszeltek sán-
czokkal és árkokkal.

Más jelentések szerint viszont a
japánok előőrsei már Mukden alatt
vannak. Ha ez áll, akkor valószínűleg
nem a japán hadsereg előőrseiről van
szó, hanem arról a japán hadseregről,
a mely Koreán át rendeltetett Mukden
alá. Niucsung táján is nagyobb ese-
mények készülnek s most már bizonyos-
nak látszik, hogy az oroszok tényleg
visszatértek Niucsungba, a melynek
erődítményeit sietve újra helyreállítják.

A japán kölcsön.

London, máj. 24.

A Morningpost jelenti Tokióból teg-
nap kelettel: A bankoktól kiadott és a belső
kölcsönökre vonatkozó közlemény a kiadá-
sokat a háború megkezdése óta jövő má-
rcziusig 410 millió rubelre becsüli, mely ösz-
szegnek az egyik felét az első kölcsönnel
szerezték be.

Tokió, május 24.

Hivatalosan jelentik: A japán kormány
a hadi költségek fedezésére 100 millió jen
értékben kincstári kötelezvényeket bocsájt-
ott ki, melyek 7 év múlva törlesztendők.
A kamatlatbat 50 százalékbán, a kibocsájtá-
si árat 92-ben állapították meg. Az összes
kincstári kötelezvények: és pedig az előbbi,
1904. február havi belföldi kölcsön, melyet
májusban Londonban bocsájtottak ki és a
mostani együttvéve mintegy 300 millió jent
tesznek ki. Ez az összeg azzal a hadi adó-
val, melyet a parlament 1904. márcziusban
engedélyezett és melynek behozatala ered-
ménytel jött, kellőképpen fedezi a háború
viselés költségeit. Számítanak rá, hogy az
ujjonnan kibocsájtott kölcsönt teljesen je-
gyezni fogják.

Elfogott japán hajók.

Páris, május 24.

A Lanterne azt írja Pétervárról, hogy
ott az a hír terjedt el, hogy Jeszen tenger-
nagy (a vladivosztoiki hajóhadnál) elfogta
azokat a cirkálóhajókat, amelyeket Japán
nemrégiben vásárolt Chiletől.

„Holt lovon patkó.”

— Az új népoktatásügyi törvényjavaslat. —
(Két cikk.)

I.

Egyébnek igazán nem lehet nevezni,
ha így marad, a mint olvastuk ezt a drága
javaslatot. Mert az nagyon drága, évenként
10 millió koronájába fog kerülni az ország-

nak a nélkül, hogy igazán látnók valami
hasznát, mert egyrészt nem biztosítja azt a
szülőt, a kit valósággal drákói büntetéssel
fenyeget gyermekének az iskolától eltávozása
esetére, hogy az esetben, ha járja gyer-
mekét iskolába, ott az meg is szerzi azt az
ismeretet, a melyet a törvény követel, más-
részt pedig nem biztosítja az ezt elérni akaró
tanítót arról, hogy ha célja elérése elő az
iskola fenntartó akadályokat gördít is, állá-
sában hazafias földadatát nyugodtan végez-
heti, elcsapatástól nem kell tartania.

Szinte hihetetlen, de így van. A javas-
lat ugyanis érvényben hagyja, sőt egy új
hivatkozással meg is erősíti az 1868-ik évi
XXXVIII. t. cikk 15. §-át, mely az iskola-
állítási jogot korlátozó feltételeket be nem
tartó felekezeti iskola fenntartás — háromszori
megintés után — az új javaslat 39. §-ának
esetében anélkül is — a községi iskola javára
szedendő 50/0-os iskolai adó kivételével bünté-
ti, — de ugyanakkor elfelejti az ilyen sem-
mit érő iskolát bezárni s abban a tanítás
folytatását eltüntet, — s ekként módot
ad arra, hogy a felekezeti iskola tovább
működjék, a szülőknek szabadságukban álljon
gyermkeiket csupán odajárni, a nélkül,
hogy az iskolaépület szilárdan épült, világos,
tiszt, padozott, elegendő magassága stb.
volna, a nélkül, hogy benne a tankötelezett-
ségnek az új javaslatban kitűzött célját, a
magyar helyesírást, beszédet és számolást, a
magyar alkotmány rendelkezéseinek, a magyar
történelemnek és földrajznak stb. ismeretét
elsajátította volna a tanuló. Ugyancsak az
új javaslat kimondja, hogy a felekezeti tanító
is élethossziglan választandó s állásából csak
fegyelmi ítélettel mozdítható el, de ha a
tanító államsegélyt nem kap, a fegyelmi íté-
let felülvizsgálatára a kormánynak jogot nem
biztosít, az ilyen tanítót tehát fenntartója eset-
leg éppen azért vonhatja fegyelmi alá, mert
kötelességét teljesíti. Természetesen lesz
gondja rá, hogy a bevallott ürügy ne ez
legyen a vizsgálatra, hanem holmi összefér-
hetlenség s más efféle közkeletű kitéjezés,
szükség esetén akadnak majd strohmanok is,
a kik belekötnek szegénybe, hogy az kijöjjön
a sodrából s készen legyen a „botrányos
magaviselet”.

Ezt a két égető hiányt csak úgy lehet
megszüntetni, ha az 1868. évi XXXVIII. t. cz.
11. §-át s a törvény rendelkezését be nem
tartó felekezeti iskolát is zugiskolának mi-
nősíti a javaslat 7. §-a, a melynek utolsó
bekezdése szintén elhagyandó s helyette
olyan rendelkezés vendő fel, mely szerint
a hitfelekezetek az általuk nyitni szándé-
kolt iskola helyét és működése megkezdé-
sének idejét a megnyitás előtt három hó-
nappal bejelenteni kötelesek a közigazga-
tási bizottságnak, mely ugy a helyiséget,
mint az alkalmazott tanítóképesítését meg-
vizsgálja s a törvény mellőzést tapasztalja,
azonnal a megintés iránt tesz előterjesztést.

Visszont a tanító helyzetét biztosítani
kell a javaslat 46 §-ának az államsegélyt
nem élvező tanítókkal szemben hozott fe-
gyelmi ítéletre való kiterjesztésével. Itt u. i.
az önkormányzatra hivatkozni azért nem le-

het, mert a tanító a törvény által reá rótt
eskütelési és magyar nyelvtanítási kötelezett-
ségével szemben az államtól megkövetelheti,
hogy őt csakis a minden tényért az egész
ország előtt felelős kormány akarata folytán
lehessen elmozdítani.

Ez a kettő tehát a javaslat achilles-
sarka.

Az eső.

Vége valahára megérkezett hozzánk is
s tegnap majdnem egész délután esett a késő
esti óráig.

De nemcsak nálunk, de mint Bpestől
írják, az eddigi pásztás és elégtelen eső után,
végre pünkösdi hétfőjén megérkezett az igazi
országos csendes eső. Mint értesülünk, az or-
szág minden részében kiadó, 30—35 millimé-
ternél bővebb az eső és így a sódávra várt
vendég végre megérkezett. Ennek az esőnek
az idén megmótó szerepe van. A kapások,
takarmányok és tavaszi kalászosok helyzete
oly kétségbeesett volt az ország nagy részé-
ben, hogy ha ez az eső nem jön meg, mező-
gazdaságunk és így az ország is a legválsá-
gosabb helyzetbe került volna. — A buzater-
mésen azonban ez az eső már nem sokat len-
dít; mert az ország tulajdonom részében a
rozda úgy felülkerekedett, mint 1873. év óta
soha. Azok, a kik erre a szomorú évre vissza-
emlékezhetnek, tudják nagyon jól, hogy a
levélrozda akkor mily iszonyu csapást ké-
pezett.

A levélrozsdának már május végével
mutakozó ily erős lábrakapása előre is két-
ségtelenné teszi azt, hogy a buzatermés ugy
minőségileg, mint mennyiségileg a rendestől
messze el fog maradni. Ezen nincs is mit
csodálni. A buza levélezetének zöld anyaga a
buzaszemképződés egyik főforrása. A zöld le-
vél a hunyhója a kalász tartalmának. Ha ott
ebben a fontos szervben betegség üt be, ak-
kor a szem ki nem telhetik. Összeszorulás és
összeszuszorodik éréskor és ezt aztán beüsti-
lésnek szokták nevezni. Az összeszorulás és
beüstiés lehet kisebb és nagyobb mérvű, hogy
most nem lesz kis mérvű, azt aggódva lát-
juk mindnyáján, akik a buzák rohamos sár-
gulását időről-időre megfigyelhetjük. A májusi
országos eső kapóra jön a buzának, amelyet
gyors növekedésre ösztönöz, de épp oly kapóra
jön a rozsdának is, amelynek életföltétele
ugyanosak a meleg és nedvesség. A májusi
eső tehát a buzát a rozda kártól már meg
nem mentheti. Lényeges ezt tudni a terme-
lőknek és kereskedelemlnek egyaránt. A ritka
állás és rozda által okozott kárt a norma-
lis buzaterméshez képest legkevesebb 30 szá-
zalekra lehet tenni. De tartani lehet attól,
hogy a termésökkenés ennél is nagyobb
lesz, főleg, hogy ha a levélrozsdához még a
kalászsrozda is föl talál lépni. Minthogy pe-
dig Magyarország és Ausztria egy normális
buzatermése, mintegy 54—60 millió méter-
mázsára tehető, a fogyasztás pedig ugyan-
csak ennyi szokott lenni, nem nehéz megjó-
solni, hogy az idén Magyarországon a buza-
vetések eddigi állapota után itélve, a múlt év-
hez képest 14-15 millió mmásza buzával
kevesebb levén várható, a közös vámtérület
nagy importra lesz rászorulva, a mindk kö-
vetkeztében a lokális buzaáraknak az 1 fnt
80 kros vámtétel és a fuvarköztséggel emel-
kedniök kell.

elhordattak, a híres vár romjai elenyésztek és
a sziget végleg elvesztette jelentőségét, meg-
szűnt létezni.

De nincs Magyarországnak több olyan
helye, melyhez annyi dicsőség fűződne, mint
Székesfehérvárhoz, melynek minden talp-
alattnyi földje nagy királyok hamvaival
vegyült. Multja a föld alatt pihen és várja
felfedeztetését.

Niobe könnyezve fordítja feléje fáklý-
ját és mutat a királysirok felé, mondva:

— Ne feledjétek!

Sir Gerard.

Angol regény.

Fordította: Amica.

(3) (Folytatás.)

— Milyen baj! — mormogja Jacqueline.
— Az ám — hagyta helybe az öreg
asszony, egy mély sohajtással, a mint felál-
lott. Azt képelem, hogy nem sokáig mara-
dok itten — tette utána. Dornén, jó éjt és
a javításra hozott ágyneműről meg ne feled-
kezés.

A kis baba orcáját megsimogatta és
kiment a fehér kapun, hol egy pony-kocsi
várakozott reá.

Még hosszasan azután, hogy a kocsi-
kerekek zaja elhalt, Jacqueline csendesen ült,
a gyermeket az ölében rázogatva, álmodozá-
sát a kakukkos óra éles hangja törte meg,
midőn kilenczert ütött.

Egy hét múlva Jacqueline csomagba
kötötte a bevégzett munkáját és a Halba
vitte. A cselédek ajtaján ment be és tudtára
adták, — hogy az öreg gazdasszony azon
reggel hirtelen meghalt. Jacqueline otthagya
a csomagot és hazament. Ő sohasem időzött
a Hall konyhájában, de annyit megtudott,
hogy sir Gerard már két nappal azelőtt el-
utazott és a jószágigazgató hirdetést küldött

Kiszegezett holttest.

Az erdő titka.

A gömörmegei hábori erdőben pártalan kegyetlenséggel véghezvitt gyilkosság történt a minap éjjel. Gábor György nevű erdővéd ugyanis az őrizetére bízott pagonyt járta be s az erdő belsejében egy felismerhetetlenségig összeroncsolt holttestre akad, a mely egy vastag fatörzsre volt kiszegve.

Gábor azonnal jelentést tett a leletéről az előjárásnak, mely az ottani csendőrséggel a helyszínen megjelenlén, megállapította, hogy Lupsa Ádám nevű hámosi lakos lett a gyilkosság áldozata a kit a gyilkosok előbb agyonverték s azután felszegték egy fára.

A vizsgálat során kiderült, hogy Lupsa egy orvadásztársaságának volt tagja, mely nagy pusztitást vitt végbe nemcsak a vadállományban, hanem mint fatolvajok az erdőt pusztították. Ennek a társaságának Czakov István, Osgyán György, Osgyán Bálint, Macsikó András, Dabi Illés és Harangi Mihály volt a tagjai, de velük tartott Lupsa is. Az utóbbi időben a társaság nem igen kedvezett a szerencse, különösen akkor, ha Lupsa nem volt velük, mindig rajta vesztettek. Ez a körülmény szegte útját a társaság tagjainak fejébe s addig puhatolództak, míg rájöttek, hogy Lupsa az előre megbeszélte tervüket rendszeresen becsúszta az erdőseknek, a miért, aztán jutalmat kap. A fölfedezés után a társaság tagjai elhatározták, hogy majd bosszút állanak Lupsán.

Szombaton este kicsalták magukkal az erdőbe s a mikor az erdő sűrűjébe értek, ott a két Osgyán hátulról fejbőlütötte Lupsát, a ki az ütésektől megsebződött, lebukott a földre. Ezután valamennyien rárohantak s addig verték, a míg meghalt. **A holttestet törzsről aztán két erős faszeggel kiszegették és ott hagyták.** Lupsáné, a ki férje meggyilkolásáról mit sem tudott, vasárnap reggel éppen Osgyán Györgynél volt, hogy férje után tudakozódjon, mikor meghallotta hogy egy embert agyon vertek az erdőben. A szegény asszony az első volt a ki a gyilkosságot színhelyére érkezett, a hol férje holttestét felismerte. Tőle tudta meg a csendőrség, hogy kikkel távozott el este hazulról s ez alapján a gyilkosokat csakhamar letartóztatták.

SZINHÁZ.

A koczavadász. Négy francia állt össze és úgy írták meg A koczavadászt. Francziából szinte egy is elég, ha az Ordouneau, Dancourt vagy Kéroul, pedig a jó nevű urak vettek még egy Grenet nevűt is magukhoz és úgy jött létre a négy felvonásos bohózat. Sikerkült-e a darab? A tegnapi bemutatóból ha jóslani lehet, azt hiszik sikerült. A meseje ha nem is vadonatúj — mi új van ma a nap alatt — egy csomó kedves ötlettel van felruházva s az ötletért, vidámsággal mindent megbocsát az ember. A „mindent megbocsátás” arra az egy pár izléstelen helyre vonatkozik, hol a megkaczagtatásért olyan eszközöket vesznek igénybe az írók, ami eddig színpadokon nem volt használatos. Ezek a közönséges malackodások hatottak leginkább. Az újság ingere mint a kaczagató villanyszikra váltotta ki a kaczagást a napi robotban agyon fáradt, jökdévre éhes emberi koblekéből.

A darab meseje rövidesen az, hogy Berluron nyugalomban vonult kereskedő nagy koczavadász. Egyszer 16 életében akkor is a bohózszerűen ott bolygó Javarajah Indigó fejedelmet találja nem veszedelmes helyen, csak éppen, hogy leülnie nem lehet ő fenségenek. A koczavadász menekül a büntető-törvény, bitófa stb. elől. Egy eldugott francia városkában, hol a megsebzett fejedelmet várják, összetévesztik Berluron urat a fejedelemmel, megfürösztik az ünnepeltetés mindazon dícsőségében, a mint a hiperulális francia vendéglős és városi tanács a fejedelemlenke szánt.

Az igazi fejedelmet letartóztatják, mint az álfejedelmet gyilkosát. Végre is Berluron ur sokalja meg a dícsőséget, térdén állva bevallja az igazságot. — Természetes, hogy Indigó, azon a helyen meggyógyult fejedelmegbocsát, mire tizet üt az óra, s a közönségnek egy utolsó, már szinte fuldokló

kaczagáshoz utána legrövidült a függöny és vége a komédiának.

Az előadás élető lelke, vezére, központja a vendégzereplő Hegedűs Gyula volt. Hegedűs Gyula ezeltől nyolcz évvel rendes tagja volt az akkori Kolozsvári társulatnak. A közönség még abból az időből ismeri, akkor szerette meg. Ezeltől a közönség előtt bontakozott ki Hegedűs nagy színésztehetsége, mely őt most a legkiválóbb magyar színész sorába emeli. Nyolcz év alatt, hogy eltelt az ott, folyton nőtt, híresedett. Ma a Víg-színházban nem megy darab, mely ne Hegedűs ritka kvalitásaitól várná a siker és a kassza mindenható biztosítékát. Tegnapi este itt, Kolozsvárt legszob sikerei egyikét aratta. — Természetes beszéde, roppant otthonossága, a jóízű humor iránt való erős érzéke biztos eszközei a hatásnak. És a hatás olyan őszinte, olyan természetes, hogy szinte nehéz megvonni a határait. A közönség tomboló tapsviharral köszöntötte Hegedűst megjelenése alkalmából s ez az ünnepelő óváció ismétlődött felvonások végén.

A többi szereplők, a helyiek is törekedtek s csak néha éreztünk vontatottságot, a mi a vidéki premierek elmaradhatatlan tartozéka. Kitiűő Indigó fejedelem volt Szakács. Szertartásos, nevelésgesen ostoba, a milyennek kellett lennie. Bérczi Ernő a titkárt szintén öleltesen, elismerésre érdemesen játszotta meg. Nagy sikere volt Nagy Imrénnek, kijutott az elismerésből Mészárosnak, ki egy szerelmes ifju kövövel, szívből jövő hangjait találta el nemes egyszerűséggel. Laczkó Aranka Berluron szerepét azzal a komoly utánjárással, gondos alakítással játszta, a mi a kiváló asszonyt annyira jellemzi. Kiseb szerepekben Tompa, Kassai, Szegő, Váradi, Hegedűs és Cserényi Adél ügyeskedtek. Még egy dolgot fel kell említeni. A négy francia író ezúttal nem a fényes fő megalkotásának minél káprázatosabb rafinamentjét várja. — Ebből a szempontból nézve a bohózat a megtestesült parlagi ártatlanság. — A kifogás az ellen a burleszk komikum ellen szól, mely nhol kissé dusan burjánzik fel, s a melyre ez a szó a legjellemzőbb: vastag. km.

Seratt Katiczáról. A Magyarság írja:

A bécsi Burg-színház egykori naivája, ki most az új-színház királynője, állandó beszéd és pletykák tárgya a oszár városban. Nemcsak önmagában érdekes egyéniség ő, de „igen magas” összeköttetései is vannak, melyek nemcsak a színházi körökben teszik őt nevezetessé, de a politikai dolgokban is kiváló szerepet juttatnak neki. A legelőkelőbb bécsi szalonok állandóan foglalkoznak vele s ő egyike a legtöbb beszéd-tárgyaknak.

— Mit csinál a Katicza? — ez az igazi bécsi első kérdése társához.

„A Katicza” igazi tellivér „bécsi gyerek”. Apja házimester volt az egyik kávéházban. Ő maga bajjal jutott fel oda, hogy az oly válogatos közönség, a milyen a bécsi, kedvenczével fogadja. Másfél évtizedig volt naivája a Burgnak, nála nélkül francia vigjátékot adni se lehetett. Majd a jelenlegi igazgatóval meghasonlott és visszavonult. Számos ajánlatot kapott a többi színházról, de ő ezeket makacsul visszautasította. Végre is győzött benne a színdésztör és elszökött. Az ő szerződése azonban végtelenül kényelmes; akkor játszik a mikor neki tetszik, azt játssza a mit akar: az igazgató csak oly tagot szerződött, a ki neki tetszik, szóval Katicza nemcsak primadonna, de valóságos uralkodón a kis színházban és a nagy színpadon.

Legújabbán Egiptomban tartózkodott másfél hónapig. Mint egy Kleopatra ugy ment oda s ugy uralkodott ott. S miután a jóízűséghez vásárlási szenvedély s ehhez annyi pénz járult, a mennyit csak egy jól nevelt Kleopatra elkölteni képes — tömérdek ládára terjedő pompás dolgokat vásárolt össze, hogy kis palotáját a legújabb szerzeményekkel ékesítse. Lapunk egyik barátja jelen volt a kipakolásnál és elbámult a felett, mi mindent lehet egy primadonnának összevásárolnia, szőnyegektől és mumiálód-szarvaktól kezdve felfelé és lefelé.

Azonban, óh rémület! a művész nő arca egyszerre csak eltűnt és ő csaknem könnyekben tört ki. A sok apróbb-nagyobb szobor, lámpás, legyező, mozaikm, szőnyeg és sokféle furcsaság ott hevert, de hiányzott a sok közül egy, melynek elvesztését legjobban gyászolta a művész

egy gyönyörű kis szobor, az egyiptomi bronzművészet legrágább remeke, melyre pedig Katicza oly büszke volt. Szórin szálán elvesztet. — Ezt csak Olaszországban lophatták el, mikor ládámat kinyitották — kiáltott föl fájdalommal.

Ármányos makaróni-furó, azok is tudják, mi a szép és éppen azt csípték el. Alig hiszem, hogy ebből azért diplomáciai konfliktusok támadhassanak Olaszországgal s a hármasszövet-ség felbomlója miatt.

Azonban minden bánatnak van oltagató könnye még Katiczáéknak is van. Az egyik ládából kikérültek a mumiá-fényképek, mely külön Schrat-specialitás. Kairóban ugyanis az jutott a művésznek eszébe, hogy szeretné magát mumiá gyanánt levétetni. A fényképésznek megtetszett a gondolat, kerített egy mumiát, persze drága pénzén, s néhai tulajdonost kívájjata belőle elég volt ott 4000 évig zavartalan birtokosnak lenni s most a mumiá-borítékba belefektük Schrat Katicza. A mumiát becses tartalmával föltámasztották. A fényképész beállta műszerét.

— Nagysád, kérem — barátságatlan képet méltóztatnék vágni.

— Talán barátságot? — kérde az élő mumiá töltelék.

— Nem, kérem, halotthoz illő, zordon képet. Azonban épp midőn a végzetes gumilapdát megnyomta a fényképész, szaladt végig az élő mumiá arczán az a ragyogó mosoly, melylyel Bécsben a színházi közönséget „a Katicza” meg szokta büvölni. A fényképész kétségbe volt esve.

— De kérem, egy nevető mumiá! Hisz ez képtelenség!

— Éppen azért. elég gyászos mumiát láttunk már eddig. Csak csináljon, kedves mester, még néhány felvételt.

Katiczáról kitűrt a bécsi utozgyerek-temperamentum. Minden kézelhető arcfintorítást elkövetett, hogy minél fursabb mumiá legyen belőle. Egy tucatnyi ilyen fénykép készült róla s most barátainak boldogan osztogatja a 4000 év előtt megboldogult s még most is nevető Schrat-féle mumiák legújabb arczképeit a „Katicza”.

Azóta a kairói hölgyek csak mumiák gyanánt vétetik le magukat. A versenytárs-fényképek törlik magukat egy-egy mumiáról, de hiába! A Katicza fényképész „hors concours” mumiázik.

Hegedűs Gyula holnap Bisson legújabb bohózatában A nónában folytatja vendégzereplését. A nóna főszerepe Dutac, egy feltékény férj, ki feltékénysége, miatt egy csomó komikus, fonák helyzetbe keveredik. Hegedűsnek ebben a bravuros szerepében bőséges alkalma van alakító képességét és gazdag komikai vénját csillogtatni. Az új bohózatban igen jó szerepekben jutottak még Szegő, Mészáros, Nagy Imre, Bérczi s a hölgyek közül Th. Csige Böske, Gál Janka, Étsy Emilia és Cserényi Adél. — A nóna holnapj bérletelzúnetes bemutatására holnap d. e. 10 óráig tartja fenn a pénztár a bérlok jegyeit.

Heti műsor:

Csütörtök: A nóna. (Hegedűs Gyula főlépésével.)

Péntek: A nóna
Szombat: Balassa Bálint.
Vasárnap d. u.: Aranyember.
este: Balassa Bálint.

A kinek szüksége van

névjegyre

eljegyzési kártyára

majálisi meghívóra

falragaszra stb.

az forduljon az o o o o

„ELLENZÉK” nyomdájához,

a hol **azonnal** elkészítik.

Vidéki megrendelések

24 óra alatt teljesíttetnek. o

Levelek.

I.

„..... Bus gerle szárnya tollam..... égő,
Epedő szívek vele minden
Pioziny betű, parány vonás....
S míg írok így, tüdőmverlagnak,
Mosolyogva kéklő mennyországnak
Varázsa minden álmódás....
Szeress!! Mint hívó istenéhez,
Ha vágy: a leltem olyat érez,
Midőn agyam képzelme száll,
S fölöttem, mint harmat virágon,
Gyönyörbe” reszketvén — megáll....
Vagy legyek csak rőt gally előtted,
Melynek bimbóit összetörted....
Érinte legalább kezéd,
S ez növeli szerelmemet....
Szeress!!!“

II.

„..... Galamb tollával visszairok,....
Kicsiny kertembe” hulló szirmok
Azt mondogatják sugva, lágyan,
Hogy a szívünkbe hervadás van:
Bus hervadás szerelemnek...
Fájó bizonyás, hogy: — feledlek...
A mi szívünknek egy a sorsa:
Korán csapó dér eltiporta
Nyiló virágát a szívünknek;
Tiltott szerelmünk átka büntet....
En elvirulok, lelkem ölve....
Viseld te hűen, légy erős — te....
Szorítsd fájó szívedre kezéd,
S — feledj!!!“

P. Jánosy Béla.

MINDENFÉLE.

— Május 25.

Az Emke közgyűlése. Böldi Akos gróf családja köréből az ünnepekről tegnap este hazaérkezvén, intézkedett, hogy az Emke direktórium a délutánra egybehivassék. A direktórium a szombat délutáni évi rendes közgyűlés előkészítésével foglalkozott. — A meghívók a közgyűlésre és az Évi jelentés már szétküldöttek. Ha valaki a tagok közül tévedésből, vagy másképpen illet nem kapott volna, kéri az elnökség, hogy egészen röviden a főtítkári hivatalhoz fordulni sziveskedjék. Ugyanott fizethetők be esetleg a hátralékos tagdíjak is. A vidékről már is érkeztek sürgöny-üdvözlések a közgyűléshez.

Gróf Almásy Imre ünnepzése.

Dr. gróf Almásy Imrét, a Jásznagykunszolgalmegyei Gazdasági Egyesület elnökét a király a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Ebből az alkalomból a gazdasági egyesület díszlakoma keretében ünnepelte érdemében gazdag elnökét. A lakomán az O. M. G. E., valamint a jásznagykunszolgalmegyei hatóságok, a papság s a katonaság is képviselve volt. Az ünnepeltet elsőnek Lippich Gusztáv főispán köszöntötte fel a vármegye közönsége nevében, amelyben gróf Almásy Imre vezető szerepet visz. Majd Rubinek Gyula országgyűlési képviselő, az O. M. G. E. képviselője, Antal Sándor a jásznagykunszolgalmegyei Gazdasági Egyesület alelnöke, Arva Ferencz Kunce Imre mondtak köszöntőt, Gróf Almásy Imre válaszában a gazdasági egyesület tagjait elítette s a megye kiszáradnak boldogulására írtette poharat. A lakoma alkalmából gróf Szapáry Gyula, Darányi Ignác, báró Harkányi Andor, Lossonczy Mihály és igen sokan táviratban üdvözlöttek az ünnepeltet.

Br. Szentkereszty Zsigmond

sajtóper Szász Ödön ellen. A kolozsvári kir. törvényszék és annak elnöke báró Szentkereszty Zsigmond kuriai bíró sajtóper indított Szász Ödön hirlapíró ellen. A vizsgálatot ez ügyben annak idején már részletesen ismertettük.

A tárgyalást Marosvásárhelyt, az ottani kir. törvényszéknél tartják meg. A tárgyalás

junius hó 6-ára és a reá következő napokra tűzte ki az ottani törvényszék és tegnap már kézbesítették a perben szereplő tanúknak az idézéseket. Eddig vagy 60 tanút idéztek meg Kolozsvárról, de valószínű, hogy ez a szám még emelkedni fog, mert úgy a vád, mint a védelem a legselesebb körü bizonyítást óhajtja lefolytatni.

A Haller Károly ünnepélyről. Dr. Haller Károly miniszteri tanácsos 40 éves tanári jubileuma alkalmából Kolozsvára érkezett vendégek és pedig az ünnepelt fia, dr. Haller Károly pénzügyminiszteri hivatalnok, veje: Fényi Lajos miniszteri mernök és unokatestvére, dr. Haller József kir. tanácsos, a herceg Esterházy-uradalom igazgatója tegnap utaztak el. Haller József a kolozsvári szent György-szoborra 10 koronát adott és így a szegények, az ereklény-muzeum és a szent György-szobor egyaránt részesültek adományokban az ünnepély alkalmából. Tegnapi lapunkban tárgyalhazs miatt kimaradt, itt említjük fel, hogy a kereskedők és kereskedő-íjjak egyesülete az ünnepély előestéjén a renadál üdvözlöttek tisztelt elnöküket, elnökkel három dalt Oberi karnagy vezetésével. Azután az egyesület nevében Császár Dávid üdvözlötte őt szíves szókkal. Kifejezte, hogy nem a kötelesség, hanem a szív vezette őket oda, hogy tesztetülüknek, szeretetülüknek kifejezést adjanak.

Az automobilos család. Az utóbbi időben sokat írtak a lapok arról a nagyszabású automobil-szédelgésről, melyet a puchói nábob néven ismert Jankovich Gyula követett el. Eljárása az volt, hogy boldog-boldogtalannak értesítéssel együtt egy sorsjegyet is küldött, tudatva, hogy a sorsjegy egy automobil nyert. Egyben pedig felkérte a szerencsés nyertő, hogy 100—1000 korona szállítási díjat küldjön be. Sokan lépre is mentek s beküldték a kért összeget, de automobil sohasem kaptak. A tömeges feljelentések következtében Jankovich Gyulát Abbázia mellett egy faluban letartóztatták; bűntársa Feld Adolf ügynök pedig Amsterdamban került kézre. A kiadási eljárás befejezte után Jankovich Gyulát Fiuméből a fővárosba hozták s az alkotmány-utcaiz fogházba internálták.

Hegedűs Gyula, mint eleccrone. Tegnapi megtekintette Hegedűs Gyula a város nevezetességeit. Így, nemcsak Pest szépeit, Kolozsvár is sokat haladt; alapította meg magában, mióta eltávozott innen.

Különösen a Mátyás-szobor költötte le figyelmét. Sokáig nézte, csodálta a kitűnő szobrot.

Egyszer csak oda megy hozzá egy jámbor falusi ember.

— Ugy-e szép szobor instálom. Én Hátszeg vidékéről jöttem. Tegnapielő mára azért maradtam itt, hogy én is lássam az igazaság Mátyást De valamit kérdeznék a téns uról.

Hegedűs készséggel felelt.

— Csak bátran atyafi, bátran...

— Hát mondan meg a téns ur, kik azok az alakok, ott a szobron?

Hegedűsnek szegyet ütött a kérdés a fejbe. Hosszasan gondolkodott, szűgybenbe semmi szin alatt nem maradt, hát így felelőstotta fel vaghyirtelen a hátszegi atyafit.

— Az a balközép Kinizsi, az aggyastán Poterdi a tulsó... Mikes Kelemen a leginnes... az a délczege Lehel, csakogy Jász-Berényben, a muzeumban hagyta a kúrtját...

A kolozsvári polgári dalegylet jubileuma. Szép jubileumot ült hétfőn a polgári dalegylet. Fennállásának 30 éves évfordulóját ünnepelte.

A jubileum a délelőtti órában vette kezdetét az ipartestület, az Iparos-Egylet, a máv. „Osszhang” és a „Kereskedő Ifjak Dalköre” és a „Kolozsvári Dalkör” küldötteinek jelenlétében. A terem, hol az ünnepély lefolyt, koszoruszalagokkal, ezüst koszorúkkal és más ehhez hasonló emlékekkel volt felszítve, melyeket 30 éves eredményaus működése alatt érdemelt ki a dalegylet, különböző alkalmakkor és helyeken való szerepléseivel. Az ünnepélyt a Himnusz hangjai vezették be, melyet a megjelentek állva hallgaltak meg. Ezután B. Bak Lajos egyeteli elnök üdvözlötte a megjelenteket s az ünnepélyt megnyitottak jelentette. Török Lajos titkár gondosan összeállított jelentése következett most. Előbb az előző évi működésről számolt be, majd rövid visszapiillantást vetett a harmincz éves multra, kegyetes hangon emlékezett meg azokról, kik megalakították és fenntartották az egyletet.

A mult évben több alkalommal szerepelt nyilvánosan az egylet. Így részt vett egy konzervatoriumi hangversenyen, minden márczius 15-iki hazafias ünnepélyen, önállón rendezett hangversenyt az Erzsébet-utjavára és Kolozson az ottani fűrdő gyálmoltására. Pártoló tagjai részére 3 házi hangversenyt adott két ízben a Kossuth-asztaltársaság estélyén működött közre. A titkári jelentés szerint 30 év óta pártoló tagjai az egyesületnek; Hegedűs Sándor, Mamica János, B. Bak Lajos, Szilágyi Lajos, Matutsek József, Acs Ferencz, Birkel János, Czirkák József, Cserey József, Demjén Agoston, D. Deák József, Farkas Sámuel, Ferenczy Ignác, Huter Sámuelné, Kerekes János, Lázlóczy Samu és Péter, Luv Kálmán, Mattai Kálmán, Ruska János, Reményik Károly, Sarga Gergely Strod Andrásné, Simonti István, Széki Miklós, Szilasi István, Szászák Ferencz, Tanczer János, Turcsányi Gyula, Varga Dániel és Vécsei Samu. A titkári jelentését élénkezéssel vette tudomásul a jubiliás közgyűlés és jegyzőkönyvbe vétetni határozta. Most négy működő tag következett. Barabás Ferencz, Kulicséki Endre, Veinrich György és Kottai János ugyanis 25 év óta működő tagok a dalkörben. Hosszu szorgalmas ténykedésük elismerésül díszes elismerésül díszes oklevelet nyújtott át nekik B. Bak Lajos elnök.

Este fél 7 órakor a Lövöldében folytatódott az ünnepély. Megkoszorúzták a dalegylet lobogóját ének és jelmondatok kíséretében koszorúkat helyeztek, a dalkör az összhang s a kereskedők dalárdája. Bak Lajos elnök köszönte meg az ünnepélyen való részvételt a dalároknak. Ezután táncz következett.

Királyisértés a kolozsvári esküdt-bíróaság előtt. Báró Szentkereszty Zsigmond elnöklele alatt ma délelőtti királysértési pört tárgyalt a kolozsvári esküdtbíróaság. Ausch Ede hirlapíró állt az esküdtszék előtt, ki a clopii hadparancs megjelenése idején Ferencz József unit. püspök nevében apokrif nyilatkozatot adott közre. Esküdtök voltak: László Gyula, Raffain Jakab, dr. Fabinyi Rudolf, Orient Gyula, Kovács Ede, Leides Nándor, Reményik Viktor, Pausinger Sándor, Davida Leó, Szöllösy Kálmán, br. Feilitzsch Arthur, Lux Kálmán.

Pótesküdt: Dr. Nagy Zoltán.

be a „Times”-ba egy másik gazdasszonyért, és Miles asszonyt, egy régi hűségese cselédet megillető tisztelettel temették el.

Dorne Jacqueline lassu léptekkel és elgondolkozva ment haza és olyan arczczal, melyről az életszinnek minden nyoma eltűnt.

II.

Évek teltek és egy forró augusztusi délután volt. A Reapers liget mellett fekvő buzaöldön az érett gabonát aratták. Csak az aratók hangjának és a sarlójuk élesítésének a zaja törte meg a nyomasztó csendességet.

A Dorne Jacqueline kottaczzának az aytaja nyitva volt. A jól gondozott kertben a piros geraniumok, rózsák és napraforgók teljes virágzásban voltak. Pipehural fedett kalitkában, a tornác árnyékos oldalán telakaszva, egy pasirta volt. Ezt az árnyékot az ajtó közelében álló tiszafa adta. — Lombos ágai alatt egy szép leány ült dolgozva. Egy nagy kosárban gazdag színezetű cserfalevelek voltak mellette, melyekből füzéreket készített. Hajának a hullámzása szép arczát szinte eltakarta. Hébe-hóba az egyik kezét türelmetlen modulatál fölémelte, hogy a haját hátrasimítsa. Annnyira el volt foglalva a munkájával, hogy a ligeten feljövő lópatkóinak a zaja nem vonta magára a figyelmét.

A tüzes paripán ülő lovas, gentlaman volt. — Könnyű szalmakalap volt a fején és árnyékot vetett a szép kék szemű és finom vonású arczra, melyet a nőiesség árnyalatától a szilárd száj és széles homlok mentett meg. A kottász aytájához érkezve, hirtelen megállította a lovát és a leány szemének a tekintetével találkoztva, mosolyogva kívánt „jó napot”.

A leány hirtelen felugrott, miközben a levelek a lábához hullottak és kezeit összehé, nyájasan fogadta és viszonzotta a köszönet, azt mondva:

— Köszönöm a tegnapi segítségét. — Akkor nem tudtam megmondani, hogy mennyire lekötölezett a szívesége által.

Az ifju mosolygott a szép arczra.

— Az csekélység volt. Visszaszolgáltatás-képen, kérem adjon egy pohár vizet.

A leány bement a szobába, hogy azt kihozza; és az ifju az ajtó nézve, azon idő alatt a lovagló-ostorával babralt.

— Köszönöm — mondta, midőn a leány visszatért és az üres poharat neki visszaadta, olyan mélyen meghajította magát, a mi a leány édes arczába kergette a vért. Azok a füzérek az arató ünnepélyre készülnek? — kérdezte az ifju.

— Igen és a templom díszítésére — volt a válasz. Az aratók mulatságát a Dower-ház farm nagy csűrjében tartják fel. — Ön volt valaha arató-ünnepélyen?

— Igen, egyszer régenten. Erre szeretnék elmenni, hogy emlékezetemet felfrissísem. Mit gondol, elmehetek?

— Azt Crief farmertől kérdezze meg; a csűr az övé.

— Minden bizonynyal azt fogom tenni. Isten vele!

Es egy fehér keztütlén kéz volt ki nyujtva, hogy a Jacqueline udvarának az alacsony kerítésén keresztül egy szép formájú kis barna kezét megfogjon; aztán a kis barna kéz a leány szeméi felé lett tartva, a mint a fák árnyéka alatt elmenő ifju után nézett, kinek fűrtjeit az ágak között bujkáló napugár megaranyozta.

— Maud, ki volt az?

Dorne Jacqueline állott a nyitott ajtóközben. Fényes haja még mindig fekete volt; de az arczá sápadt és sovány volt, ámbár mind a két orczáján piros folt égett, szemében, melyek soha sem tudtak hosszasan egy tárgyon nyugodni, örökös nyugtalanság volt. És a hangja, mely egykor kellemes volt, most durva — sőt néha majdnem kihívó volt.

— Maud, ki volt az? — ismételte.

— Anyám, nem tudom — válaszolta a leány és merengő tekintettel a szemében, mely az anyjához nem hasonlított, elfordult a kerítéstől.

Jacqueline az utcaajtóhoz ment és a lovas után nézett.

— Az sir Yorke Gerardnak a fia. Hallottam, hogy ő és a fiatal Dancourt Robert hazajöttek az utazásukról. Ugy, tehát ez az Sir Gerard fia!

Még egy percig ott állott és kíváncsian nézett a fiatal lovas után és azután gyorsan megfordult és a leányára nézett.

— Mit kerestett itt?

Maud a lehullott leveleket szedte fel és mielőtt válaszolt, egy pillanatig hallgatott.

— Egy pohár vizet kért.

— Maud — mondta Dorne asszony, lassan — jobb szeretném, ha nem ülnél itt kúnt mikor dolgozol.

— Mások nem jövek ki, volt a szelid válasz.

Dorne Maud 17 éves volt, az anyja rendszeren olyan éles szigorúsággal bánt vele, a mire nem

Bírák: Dr. Szentkirályi Gyula, Stephány Elek. Vádoló: Dr. Dörgő Gábor alügyész.

Elnök a tárgyalás rendjén a királysértésről magyarázatot ad.

Azután kérdi vádlottat, bűnösnek érzi-e magát?

Vádlott: Nem.

Vádlott elmondja, hogy neki nem volt szándéka királysértést elkövetni. Az egész nemzetet átható általános hangulat nyomása alatt adta közre azt az apokrif nyilatkozatot, mely a Friss Ujság 1903. szept. 23-iki számában megjelent.

A tárgyalás rendjén Menyhárt Gáspár védő kéri a clopy-i hadparancs fölolvastatását. Elnök azt megtagadja. Menyhárt Gáspár semmisségi panaszt jelent be.

A kérdés föltétele után az esküdtek visszavonultak.

Feilitzsch Arthur báró hirdette ki az esküdttörvényszék ítéletét, mely vádlottat a királysértés vádjára alól felmentette. Ennek alapján a bíróság is fölmentette Auch Ede hírlapíró. Az ítéletjogerős.

— **Fried Henrik elítéltetése.** Fried Henrik notorius tolvaj felett, több napi tárgyalás után Bodor László táblabíró elnöklése alatt ma d. e. hirdette ki a bíróság az ítéletét.

Közel kétszáz esetre megy a kisebb-nagyobb lopások, hamisítások száma.

A bíróság a vádlottat 7 évi fegyházra 300 korona fő, 50 korona mellék büntetésre ítélte, a mi nem fizetés esetén szintén leülendő. A vizsgálati fogságból 8 hónapot beszámít az ítéletbe a bíróság. A költségek megfizetésében is elmarasztalja a vádlottat, ezek azonban behajthatatlanoknak jelezteknek. A fogság büntetés kiállása után 10 évi hivatal vesztésre is ítélte.

A büntetés kimérésénél tekintetbe vette a bíróság a vádlottnak helyzetét, ki 45 f. havi fizetéssel oktató úgynök volt s a laza ellenőrzése lehetővé tette a roppant számú bűncselekmény elkövetését. Az ítélet jogerős.

Fried pünköszt első napján szállt magába akkor ismerte be a cselekményeket. Nagy-Váradon, a Liszka Ferencz terhére elkövetett lopásra nézve azt mondotta, azt csupán azért követte el, hogy ne zak-lasák ötöt folytonos idézésekkal hanem tartóztatassák le, mert az idézésekre mindig rá volt írva, hogy lopás és sikasztás s emiatt szolgálatból mindig elbocsátották. A vádlott felett pünköszt másodnapján tartotta meg Jeney Aladár alügyész a szépen kidolgozott vádbeszédet, mely után a vádlott sok ügyességgel csoportosította a jogát javára szolgáló enyhítő körülményeket.

— **Eljegyzés.** Kazatsai Ilonkát Sz. Keresztúr ifj. Széll Géza eljegyezte.

— **Kérelem.** Münnich István, ki ez-élt 12 évvel ártatlanul rendőri brutálítás áldozatátul esett, most nagy betegesen fekszik a klinikán. Mivel teljesen munkaképelen könyörög a nagyérdemű közönséghez jutassa el hozzá csekély adományait, miből magát és két árva gyermekét fenntarthassa. (Czím: Sebészeti klinika.)

— **A megtért agitátor.** Az április 24-iki véres élesdi zendülés bizonyára hosszú időre fennmarad Körös-völgy lakosságának emlékezetében. Gyászos következményeiből mégis némi hasznos okulás is jut a megfélemlített falusi emberekre, aminek bizonyága az alábbi érdekes történet, a mely szombatán történt Rév községben, az élesd-vidéki szociálisták ezen legveszedelmesebb fészkeben. Rév község képviselőtestülete ülést tartott e napon — mint Nagyváradról jelentik — s arról tanácskozott, hogy az Élesden áldozatul esettek hátramaradtjainak némi segítség adjon a község, mint erkölcsi testület, hogy megmentsen családokat a kétségbeesztő nyomortól. Javában folyt a tanácskozás, mikor belép a községháza nagyterembe, hol az ülést tartották, Martin Mikály révi lakos, ismert szocialista agitátor, ki szintén jelen volt a vérfürdővé vált népgyűlésen s a megmenekültek között sikerült baj nélkül hazakerülnie. A hírhedt szocialista, a ki gyűlölte mindig az urakat s a hatóságú embereket, nagy alázatosan odafurakodott az asztal fölül gróf Zichy Ödönhöz s kezét csókolt, majd a mellette ülő községi jegyzőknek is. Nagy volt a meglepetés, a mikor Martin Mihály engedelmet kért, hogy néhány szót szólhasson. El is mondta a mondókáját románul, körülbelül a következőket:

— Az élesdi háborúzás után kilépek a szocialista pártból s átmegek a jobb pártba. Azért jöttem, hogy most esküt tegyek erre.

A különös kijelentés után megmagyarázta a jegyző, hogy ő nem eskettethet meg senkit. De Martin Mihály nem tárgított. Kijelentette, hogy ő nem megy el addig, míg az esküt ki nem veszik tőle az egész képviselőtestület előtt, sőt arra is kíván esküt tenni, hogy nem iszik többé pálinkát. Mit volt mit tenni, az állhatatos ragaszkodással szemben. A községi jegyző formálisan, szívre tett kézzel megeskette Martin Mihályt arra, a mi a szándéka, hogy nem lesz többé szocialista, hanem jobb párti és hogy nem iszik többé pálinkát.

— **Angol parlamenti szokások.** Köteteket lehetne összeírni a „világ legelső egyesüléseinek”, az angol parlament házi szokásairól és — furcaságairól. Az újdonsült honatyaiknak van dolguk bőven, míg ezeket a szokásokat és hagyományokat mind megismerik. Egy új képviselő megkérdezte egyszer Parnellt, mit tegyen, hogyan viselkedjék, hogy összejutásába ne jöjjön a házrend ezernyi furcsa paragrafusával.

— Vétlen ellenük, — felelte Parnell — így legalább jól meg fogja jegyezni őket.

Csakugyan ez a legjobb mód, mert arról biztos lehet a képviselő ur, hogy a mint a legkisebb hibát elköveti a hagyományos szokások ellen, husz torok rivall rá:

— Rendre! Rendre!

Úsrégi és szentül tartott angol parla-

menti szokás, hogy a szónok sohase polemizál közvetlenül azzal, a kinek az érveit czáfolja, hanem a szavát minig az előkhöz intézi. Képviselőtársának a nevét se mondja ki soha, hanem körülírja így „a t . . . i kerület tiszteltreméltó és tudós képviselője.” A diszitó jelzőknek elmaradniok sohase szabad. Ha a képviselő polgárember, akkor „tiszteltreméltó és tudós”, vagy „érdemes és tiszteltreméltó”, ka katona, akkor „bátor és tiszteltreméltó”. Ha saját pártjából képviselőről beszél a szónok, ezt is hozzáteszi, hogy „az én kitünő barátom”. A közbeszólást nagy illetenségnek tartják és ha a szónok még felel is a közbeszólásnak, azonnal fölpannat egy képviselő és ezt a guynos kérdést intézi az előkhöz:

— Megengedi-e elnök ur, hogy e két tiszteltreméltó deszentlemén beszélgetését mi is végighallgassuk?

Az elnök ur, az igen nagy ur. Ő a ház méltóságának hivatalos képviselője. A biradalm első polgára és az ebédjeire ugyanolyan diszben kötelesek menni a vendégei, mint egy udvari ebédre. A fizetése százezer korona és egy fejedelmi fényfény, pompával berendezett lakás, egy a Westminster-palotához hozzáépített házban. Örök időre választják, addig marad a hivatalában, a mig önként vissza nem vonul. Akkor pair-i méltóságot kap és a törvényhozás egy esetről-esetre megállapított nyugdíjat szavaz meg neki. A hivatala nem valami könnyű. Az ülés elejétől a végéig, vagyis délután 2 órától majdnem éjjelég, ott ül a trónusán: szünet csak egyszer van, ez másfél óra hosszat tart, 8 órától föl tizig. Bizottsági ülések ideje alatt is állandóan a lakásában kell tartózkodnia, hogy kéznél legyen, ha szükség támad a tekintélyére.

— **Az üzlet, üzlet.** A yankee üzleti, szellemes és vállalkozó természete nem tagadja meg magát, még ha a yankee véleléről prédikátor is. New-Yorkban a szégyenesebb külvárosi egyházakban, tudvalevőleg az istentisztelet végzetéül gyűjtést szoktak indítani. Utóbbi időben Reverend Frogg észrevette, hogy lelkes prédikációját mind kevesebben hallgatják. A mi fölött végre is meg tudott volna vigasztalódni, de hát az ajátosok számával együtt a gyűjtéseknél befolyt összegek is fogytak. Más üzleti vállalatnál, ha észreveszik, hogy a forgalom csökken, megeresztk a reklámok özönét és elárassztják vele a várost, hogy a közönségnek ismét észébe juttassa a már-már feledésbe ment üzletet. Reverend Frogg azonban egy sokkal egyszerűbb és olcsóbb módot talált. Volt neki egy növendék leánya, akinek több szép és házas erkölcsö mellett még egy tehetsége is volt, ugyanis remekül fűtlyűt. Nálunk az öreg európaiak ezzel rendszeren csak utcazi gyermekcsozók, vagy suszterinasok szoktak dicsekedni, de egy amerikai hölgynél, még ha papkiaszony is, nem szabad ilyenén megjelödni. — Vasárnap reggeli istentiszteletre a gyéren egybegyűlt hívőket kellemes meglepetés érte a prédikáció után sajátosságos hangszere hangzott föl és csakhamar észrevették, hogy ez nem más mint fűty-hang. Louise kisasszony produkálta magát, előadva szép mély hangon, fűtlyűvel, Schumann „Almodozását”. Az egybegyűlt hívők egészen el voltak bájolvá és még midőn áldás után egy közkedveltségű dalban gyönyörködhetek, teljesen meg voltak nyerve Rev. Frogg templomának. Estére már a templom zsufolva volt. Most az ajátos hívők a Faust, „Virág-dalá”-ban gyönyörködhetek, a prédikátor ur pedig olyan gyűjtést dugott zsebre, mint annakelőtte sohasem.

— **A kínai selyemtenyésztés.** Sok könyv szól arról, hogy a kínai selyemtenyésztés minek köszönheti roppant kifejűlődését. A főrdem Hien-Tsong császáré (Kr. u. 800.), a ki megparancsolta, hogy minden kínai paraszt minden hold földön legalább két négyszögűlet köteles beültetni szederlával. Maga is sok földet ajándékozott el azon föltétele alatt, hogy az illető paraszt legalább 50 szederfát köteles ültetni. A selyemhernyók rendszeres tenyésztése azonban Hoangti császár alatt kezdődött, kinek felesége maga is nagy tenyésztő volt. A hasznos hernyókat sajátkezüleg etette. Az így nyert szálakat udvarhölgyeivel fonatta meg. Mivel Kínában a császár és a császárné minden tettét bizonyos nimbusz veszi körül, a selyemhernyók tenyésztéséből lassanként vallási kultusz lett. Később minden császárnénak minden tavasszal áldozatot kellett hoznia a selyemhernyók szellemének. A „császári” hernyók selymét csakis szent csejára, templomi szent öltönyök készítésére lehetett fordítani. A kínai selyemtermelésnek a nyomai, kínai források szerint, ötödfélszer esztendővel nyulnak vissza Krisztus előtt, s így a kínai selyemtenyésztés 7—8 ezer éves.

— **Házasságtörők büntetése.** Egy kis amerikai városokban meghalt egy farmer felesége. A házaspárral együtt lakott az aszszonynak csinos nővére is és sokan azt resbesgették, hogy a fiatal egészséges asszony korai halálát a bánat okozta, a fölött, hogy férje nővérelével viszonyt folytat. Az egész városka összegyűlt a halottas házba és várták a pap megérkezését, hogy a menet megindulhasson. Az egyik vendég véletlenül benyitott a ravatal melletti szobába és ott látta az özvegyet, a mint csinos sógornőjével ölelkezik és csókolózik. Becsodlított az egész gyászkeresetet és a jó emberek anynyira megbotránkoztak e fölött az erkölcsatlenség fölött, hogy ott mindjárt a helyszínen ítélkeztek fölötte és az ítéletet végre is hajtották. A farmert és sógornőjét teljesen levetkőztették, kivitték a mezőre őket, a hol mindkettőjüket szurokba mártották és azután ludtollakban nehányszor meghengergették. Ibban az állapotban aztán szegényszemre kiűzték őket a városból.

— **Borügynökökről.** A legnehezebb sorsa az összes utazók között a borutazónak van. Ő neki tudniillik valamennyi kliensénél meg kell kostonlani a bort. Ez a sok kostonlós fölér egy berugással és szegény, kopasz borágens rendszerint dülöngve, részegen szokott a vevőtől hazatávozni. Egy német ur ugy-

látszik megsajnálta ezeket a szenvedő fiatalokat és föltalált egy ellenszert a borágensek részegsége ellen. A szer egy csinos sétatálcza, a melynek tetején nyílás van és a borügynök a kostonlásra szánt bort egyszerűen beönti a nyíláson. Így megmenekszik attól, hogy lerészegedjék és esetleg olcsóbban számítsa a bort, mint szabadna. Persze akadnak borügynökök, a kiknek csöppet se derogál meginni a bort és egy pillanatil sem jutna eszükbe beleönteni a sétatálczába.

— **Porosz milliommok.** A progresszív adókiegészítés alkalmából 1899. évre Poroszország (nem Németország) azon városáiban, melyek 5000 lakosnál többet számlálnak, a legtöbb milliommok a következő városokban és következőleg oszlanak meg: Berlin 1306, Majna-Frankfurt 447, Köln 217, Charlottenburg 191. Düsseldorf 151, Wiesbaden 143, Breslau 101, Hannover 95, Aachen 92, Magdeburg 89. Elberfeld 80, Bremen 70, Halle 50, Krefeld 44, Dortmund 41, Essen 34, Kassel 34, Königsberg 30. Kizárólag Poroszországban 1899. évre a kiegészítési adóbecslések eredménye szerint volt 6014 milliommok, kiknek $\frac{2}{3}$ része 1—1 millió márka, $\frac{1}{3}$ része pedig 2 millió márkán fölülü vagyonnal bír.

— **Van szerencsém** a nagyközönség b. tudomására hozni, hogy tisztítok női selyem-, szövet- és pamut-ruhákat, teljesen bontatlan állapotban, az eddigi áraknál sokkal olcsóbban, mivel nagymennyiségű anyagot jutányosan tudtam beszerezni. Ugy, hogy egy férfi-öltönyt már 3 kor. 20 fill.-től képes vagyok jól és gyorsan kitisztítani. *Czink József* Kolozsvár, Wesselényi M.-utca 25. Műhely: Dézma-utca 5. sz. (Saját ház.) 25—4 57

Gyászrovat.

Gergely János városi polgár, 1848/49-ki honvéd-nemzetőr, a városi köztmetők felügyelője és pénztárnoka 88 éves korában meghalt. Földi részei május 26-án d. u. 5 órakor fog a Petőfi-utca 26. sz. gyászház-tól a r. k. vallás szertartásaival a köztemetőbe eltemetni. Lelkéért az engesztelő szmiso-áldozat a Mátyás király-főplébániá templomban május hó 27-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.

*

Szeccsy Istvánné, szül. Helmecky Mária Kolozsvárt meghalt.

Jótekonyság.

++++

A kolozsvári szentferenczrendű zárda renoválásiak adakoztak Kolozsvárról a következők:

Dr. Herrmann Antal 10 k., Bogdánffy Mihály 100 k., Podoba Vazul 5 k., Haraszthy Jenő 2 k., N. N. 50 f., Kemény Ármánd 1 k., Losonczy testv. 1 k., Láng 40 f., N. N. 20 f., Dunky Elek 20 f., dr. Grün 40 f., Bedners Frigyes 40 f., N. N. 40 f., dr. Tutsek Sándor 10 k., N. N. 50 f., Fuhrmann Károly 1 k., Buzetzkó Miklós 60 f., Répai D. 1 k., Rauscher 60 f., N. N. 20 f., N. N. 20 f., K. Biansini Sándor 2 k., Nagy Gábor 5 k., Szathmáry Elekné 1 k., Balogh és Reil 40 f., Farkasné 1 k., N. N. 20 f., Tamási 1 k., N. N. 50 f., O. M. 1 k., Lepage Lajos 2 k., Ludas 40 f., Kovács P. fia 2 k., Akontz Paulin 1 k., Tompos 2 k., Akontz S. 60 f., Wolff Lajosné 2 k., N. N. 20 f., N. N. 20 f., B. K. 20 f., S. F. 40 f., Tauffer Dezső 1 k., N. N. 20 f., N. N. 60 f., Kónya Sándor 1 k., Wetenstein Mari utóda 15 f., N. N. 20 f., K. A. 1 k., B. N. 1 k., G. F. 1 k., K. L. 1 k., Hirkősa 1 k., Alexy Frigyes 20 f., Haas Edéné 40 f., Hirsch Lajosné 50 f., Tauszik Alajos 5 k., N. N. 30 f., N. N. 30 f., Stiefné 30 f., Lám-paraktár 1 k., Hirsfeld 40 f., Novelly Lajos 40 f., Imbery J. és fia 1 k., Törs és Ormai 2 k., N. N. 40 f., H. L. 40 f., Wilsch Frigyes 1 k., Gergely Ferencz 5 k., Reményik L. és fia 1 k., Lászlóczyk testvérek 1 k., Kolozsvári iparosok hitelszövetkeze 4 k., Cs. D. 50 f., Schvartz 40 f., N. N. 40 f., Központi szállítóhivatal 20 f., Frank Kiss János fia 1 k., dr. Nemes Ferencz 1 k., Ehringer 1 k., özv. Papsztóné 60 f., Sabesza Jakab 1 k., ifj. Buzetzkó Domokes 1 k., Oszwald 40 f., Lányi Benő 60 f., Poszler József 1 k., Régeni utóda 1 k., Kollár Vilmos 1 k., Kerner Miklósné 1 k., dr. Gáthné 1 k., Sárka Mari 1 k., Szatmári János 30 f., Banás Flóriánné 40 f., Deák Gyula 40 f., Hajek Miksa 40 f., Kleiner Lajos 20 f., Fajk 20 f., Orbán Józsefné 30 f., P. S. 30 f., N. N. 20 f., Nagy Károly 20 f., N. N. 10 f., Koller József 30 f., N. N. 20 f., Szaszák József 1 k., Rad Sándorné 20 f., N. N. 20 f., Bárán 20 f., Seeman Józsefné 1 k., B. Bak Lajosné 20 k., Dr. Szombathelyi Gábor 5 k., Balázs Györgyné 1 k., X. Y. 1 k., Csernánszky Lajos 10 k., N. N. 40 f., Egy valaki 1 k., Enes 20 f., özv. Albach Gézáné 1 k., Beöze Gyula 3 k., N. N. 50 f., Nason Róza 20 f., Török Lajos 40 f., N. N. 10 f., Sz. L. 80 f., N. N. 1 k., N. N. 60 f., N. N. 20 f., özv. Germánné 20 f., N. N. 1 k., Mina János 1 k., Gaál János 1 k., Meskő 40 f., N. N. 20 f., dr. B. J. 1 k., Borbély Márton 1 k., N. Mór 40 f., Körmöczy László 20 f., Berkeczy József 40 f., Vincze Árpádné 80 f., N. N. 30 f., N. N. 30 f., N. N. 25 f., dr. Bücher J. 1 k., Balláné 40 f., Török S. 1 k., N. N. 40 f., A. A. 30 f., N. N. 20 f., Versényi Gábor 1 k., Boday 2 k., N. W. 20 f., özv. Mihály Lászlóné 2 k., Egy valaki 30 f., N. N. 60 f., N. N. 30 f., Szabó József 50 f., Schwechindt Györgyné 1 k., Kain Hugóné 5 k., Radáji Lajosné 20 f., Csizsár Károly 1 k., N. N. 1 k., Körsy Berta 40 f., Diószegi József 20 f., Ruzitska 20 f., Moór Jakab 40 f., Elő Magyar 1 k., X. Y. 20 f., N. N. 20 f., Nagyné 2 k., Balló 1 k., Schuller L. 20 f., Haas Jánosné 2 k., Tyroler 40 f., Harasztosi Károly 1 k., X. Y. 2 k., Mezey Ferencz 1 k., Farkas Sámuelné 20 f., N. N. 20 f., Bréver J. 20 f., Fest Gyurka 1 k., Zsilinszky 1 k., Fasuhfeld Károly 1 k., Mayer Károly 40 f., N. N. 1 k., Vatzek Józsefné 2 k., N. N. 40 f., Nagy V. 50 f., Cs. J. 20 f., Elekné 50 f., Zsilinszky

Antalné 1 k., Jézus nevében 2 k., Hantz V. 1 k., Hubren K. 1 k., Kovács Lajosné 30 f., N. N. 10 f., Albert Dénesné 20 f., N. N. 40 f., Z. J. 20 f., Fodor 40 f., Juhos József 30 f., Turcsányi 60 f., Kolozsvári ág. ev. ref. egyház 1 k., Fuhrmann Miklós 40 f., Vécsei Samu 1 k., dr. Ferencz József 1 k., özv. Vársárhelyiné 40 f., Utó Árpád 1 k., Körmeny K. 80 f., dr. Haller Gusztáv 1 k., Gajzágó Ferencz 60 f., Haller Rezső 10 k., Saágh Antal 60 f., Petrovits György 2 k., N. N. 40 f., dr. Boheczel Sándor 40 f., özv. Bohacz Mihályné 40 f., özv. Kilyénné 40 f., N. N. 2 k., Strompt József 2 k., Dunky M. 20 f., Hathonay Ádám 60 f., N. N. 20 f., N. N. 20 f., Asztalos 1 k., Valaki 40 f., T. J. 2 k., Mandeal 1 k., Tanajóth Sándorné 2 k., E. E. 20 k., Kala 20 f., (Polyt. köv.)

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon-tudósításai és sürgönglevelei.

Politikai hírek.

Budapest, máj. 25.

A kormánypárti sajtó egy bécsi lap közlése után nagy előszeretettel kürtöli, hogy a nemzeti párt zülük s nem sokára végleg fölösszik. A híresztelésből annyi igaz, hogy Szentiványi Árpád, Bogay Máté, Erdődy Gyula, Kende Péter, Pattaynszky Elek és Wittmann János készülnek elhagyni Apponyit. Hock János már régebben elhagyta s beállt báró Bánffy Dezső fő-kortesének.

Ugy a magyar, mint az osztrák delegáció szinte versenyez egymással, hogy melyik végzi el gyorsabban a rája bízott föladatokat. Tegnap ismét megkezdtek a munkát s a hét folyamán végeznek is a hadügyi és tengerészeti költségelőirányzatokkal, azután megtartják a teljes üléseket. A delegáció ülésézése alkalmával a hét folyamán különben sürűbben lesznek udvari ebédek, melyen az uralkodónak referálnak is az elvégzett anyagról. Megszavaztak mindent, a mit ő Felsége közös kormánya kért tőlük. A delegáció tanácskozásai után, azután a király s vele az udvartartás is elköltözik Budapestről. Megszűnünk ismét a monarchia központja lenni, Budavárban pedig ismét átveszi a zajtalan, szürke csendesség az uralmát.

Háboru.

Szül, május 24.

Azt hiszik, hogy a kozákok, kik Hanghőnél megütözköztek a koreaisokkal, Ösangcsönbe vonultak vissza. Takagi őrnagy, gensani kormányzó csapatokat akar észak felé küldeni, valószínűleg Hanghőn megszállásra.

Torpedó gyártás.

Budapest, máj. 25.

Fiuméből táviratozzák a Magyar Távirati Irodá-nak: A fumei torpedógyár annyira el van halmozva megrendelésekkel, hogy a munkások számát tetemesen szaporítják. Jelenleg munkában van Ausztria-Magyarország részére 115, Franciaország részére 126, Oroszország részére 94, Olaszország részére 60, Svéd- és Norvégia részére 24 és Hollandia részére 12 torpedó. Ezenkívül Olaszország 17 kompresszort későbbi szállításra ujabbi 70 kompresszort, rendelt. A megrendelésekkel a gyár négy-öt esztendeig lesz elfoglalva. Jelenleg svéd tiszték időznek a fumei torpedógyárban tanulmányozás czéljából.

A delegációból.

Budapest, máj. 25.

A magyar delegáció pénzügyi albizottsága tegnap délután 2 órakor Harkányi Frigyes báró elnöklésével tartott ülésén tárgyalta a közös pénzügyminiszterium, a közös legfőbb számvevőszék és a határvámi jövedék 1905. évi költségelőirányzatát. Előadó Szerb György volt.

Szerb György előadó behatón ismertette a közös pénzügyminiszterium 1905. évi előirányzatát, a melynek nyers szükséglete 4.369.439 K., tiszta tiszta szükséglete pedig 4.252.562 K., 21.860 Koronával csekélyebb, mint az előző évre megszavazott összeg s ugy ezt, mint a közös legfőbb számvevőszék előirányzatát, a melynek 317.980 Kor.-nyi tiszta szükséglete az előző évinél 5870 Koronával kisebb az 1904-ik évi költségvetéssel szemben mutatkozó, többnyire csekélyebb jelentőségű eltéréseket czímenként indokolva elfogadásra ajánlja. Ugyisintén tudomásulvételre ajánlja a közös pénzügyminiszterium által kezelt alapok átladókára vonatkozó, helyeseknek talált kimutatásokat.

Az albizottság ily értelemben határozván, rátért a határvámi jövedék bevételének

és kiadásainak előirányzatára, a melyet Szerb György előadó részletesen ismertetett. Az összes tiszta vámbevételi felesleg 114,716.728 k

Lukács László pénzügyminiszter előadja hogy a vámjövedelmek az eddigi bevételék alapján magasabb összegben is előirányozható lett volna, de mivel tavaly és az idén is január hó végéig az olasz bor behozatala következtében növekedett oly tetemesen a vámjövedelem, a mely nagyobb behozatal most meg fog szűnni, a költségvetés realizása érdekében czélszerűnek tartotta az előirányzatnál nagyobb összeget fel nem venni.

Az albizottság, ezt az előirányzatot is elfogadta és az országos bizottságnak elfogadásra ajánlja.

Budapest, máj. 25

A hadügyi albizottság ma ülést tartott gr. Szapáry emlékelet alatt. — Münnich előadó nyilatkozik a magyar ipar részletetéséről.

A kvóta-arányt e tekintetben el-értük.

A katonai gyárak a szükségélt nyersanyagot verseny utján szerzik be. A magyar ipar a kvóta arányában részt vesz.

Hegedűs Sándor felszólalása után Heltay és Pitreich szólaltak föl.

Budapest, máj. 25.

A külügyi albizottság szintén tartott ma ülést.

Rakovszky nem veszi tudomásul a bizottság jelentését.

Bizalommal a közös kormány iránt nem viseltetik.

Kifogásolja a jelentést, mely deza-vuálja a külügyminiszternek Török-országgal szemben használt kémletlen hangját.

Hódossy Rakovszky kifogásait alaptalanoknak mondja.

Tisza István azt feleli, hogy a bizottság bizalma hatással van a külügyi politikánkra.

A király Budapesten.

Budapest, máj. 25.

A király ma meglátogatta az új telefon-palotát, a hol Hieronymi kereskedelemügyi miniszter fogadta. Balla műszaki tanácsos elmagyarázta az építési munkát és ismertette a telefon-hálózat állapotát. A király megnézte a kapcsoló lehetőséget, majd bemutatta a dróttalan táviró rendszert és elismerését nyilvánította.

A vasutasok pöre.

Budapest, máj. 25.

A büntető törvényszék a vasuti sztrájkbizottság pörében a főtárgyalást június 3-ára tűzte ki. A védelem kihallgatni kívánja Tisza miniszterelnököket és meg fogják kérdezni, hogy parlamenti beszédéhez kitől kapta az adatokat? Bizonyítani akarják, hogy a sztrájk nem tervszerűen volt előkészítve.

A kiadóhivatal üzenete.

++++

Egy teljesen megbízható úgynök hirdetések felvételére kerestetik. Értekezhetni az „Ellenzék” kiadóhivatalában.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lapfűzőjónos:

MAGYARY MIHALY.

NYILTTÉR*).

40 év óta fennálló

késműári üzletemet kibővítettem a **lát-szerészeti** szakmához tartozó czikkeikkel.

Nagy választékban tartok raktáron evő-eszközöket, konyhakéseket, zsebkéseket, ollókat, borotvákat, *szakáll-gyalukat*, vivő felszereléseket, párbajgyereket, revolvereket, szobafegyvereket, *szeművegeket* (orvosi *rendelés szerint is*), orrcsipeket, színházi és tábori látesöveket, orvosi és szoba-hőmérőket, iskolai és mérnöki rajzeszközöket stb.

Ezen czikkeket *csakis* a legjobb minőségben és a lehető legolcsó

Sz. 1053—904.

479 1—1

Árlejtési hirdetemény.

Kolozsvármegye Kolozsvári járásában a közs. közl. kútvutakon szükséges 5 beton és 3 fa-át-eresz, továbbá 3 drb. fahid felépítése és több javítási munkálatok kiadására, végül a Kolozsvár—h. macskás—borsai közs. közl. kútvut 0—3 km. közötti szakaszára (a Tekintőn felfelé) szükséges 1350 köbméter rostált kavics kitermelése és kihordására folyó év június hó 6-án d. e. 10 órakor alulírott főszolgabíró hivatalos helyiségében (Kolozsvár, Vármegyeház II. emelet) nyilvános szóbeli árlejtés tartatik, melyre a vállalkozni szándékozók ezennel meghívattak.

A műtárgyak építési és javítási munkálataira kiküldési ár 6079 korona 21 fillér; kavics-termelésre és szállításra 2 köbméteres halmonként 7 korona.

Vállalkozni szándékozók a beton és famunkálatokra külön-külön is tehetnek ajánlatot.

Az árlejtés előtt a kiküldési ár 10 százaléka bántópenzül letendő.

Az árlejtési feltételek és tervek a hivatalos órák alatt alulírott főszolgabírónál megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1904. május 20-án.

Hankó Veress Károly,
főszolgabíró.

Sz. 44—904.

485 1—2

Árlejtési hirdetemény.

A marosludasi aut. orth. izr. hithőzség templomának újra való átfedésére pályázatot hirdet.

A munka circa 300 négyszög méter fedés (koczkázott vagy simán) 18 sz. horgonyozott vaslemezről, 64 folyó méter antik csatorna 16 sz. horgonyozott bádóból és továbbá 64 négyszög méter antik párkány fedése szintén 18 sz. horgonyozott vaslemezről.

A pályázat beadásának határideje f. évi június 12-ike.

A részletes feltételek a hitk. irodában bármikor megtekinthetők, vagy kívánatra küldhetjük el postán.

Maros-Ludas, 1904. május hó 24-én.

Adler József,
hitk. jegyző.

Berkovits Abrahám,
hitk. elnök.

Olcsó törlesztő kölcsönök!

10., 20., 25., 32., 42. és 50 évre

az Erdélyrészi magyar jelzáloghitelbank

241 18—x részvénytársaságnál

Kolozsvárt, Rózsa-utca 1 sz. Iroda az emeleten.

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók!

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók!

A kölcsönök teljes összegben folyósíthatnak, minden levonás nélkül. Földbirtokokra és kolozsvári belvárosi új vagy régibb építkezésre, de forgalmas helyen fekvő házakra a becsérték 50 %-a. Vidéki és külvárosi házaknál ha ujak az érték 45 %-a, ha régiek, de jó karban és forgalmas helyen vannak az érték 40 %-a adatik kölcsön. **Becsleési eljárás helyben díjmentes.** A kölcsön lebonnyolítása gyors és a költségek minimálisak. Ügynökök feleslegesen, miután minden szükséges felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgálnak. **Az igazgatóság.**

Hivatalos órák 9—1 óráig.

Telefon szám 69.

RÉPÁTI SAVANYUVIZ

mindig friss töltésben kapható minden fűszerkereskedés és vendéglőben. **Kizárólagos forrástár:** Kolozsvárt, **Veress Károlynál,** Dózsa-utca 1 szám. Telefon: 466 szám. 80—900 52

A ki gyermekét

szereti szépen ruházni és ruházati cikkeiket olcsón beszerezni vásároljon

199 12 17

Stein S. és Társa

Első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzletében o o **KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 2 szám.**

Leányka kabátok 1 évestől 14 évesig 1.50 frttól 16 frttig.	Fiu kabátok 1 évestől 14 évesig 3 frttól 15 forintig.
Leányka szövetruhák minden színben 1 évestől 14 évesig 1 forint 50 krtól 5 frttig.	Fiu nadrágos ruhák 1 évestől 14 évesig 2.50-től 12 frttig.
Leányka mosóruhák minden színben 1 évestől 14 évesig 55 krtól 6 frttig.	Fiu mosóruhák 1 évestől 14 évesig 1.20 krtól 6 frttig.
Leányka kötények 1 évestől 14 évesig 50 krtól 3.50 kr.-ig.	Fiu kötények 1 évestől 6 évesig 50 krtól 2 forintig.
Leányka harisnyák 1 évestől 14 évesig 20 krtól 1.50 kr.-ig.	Fiu rövid harisnyák 1 évestől 14 évesig 20 krtól 80 kr.-ig.
Leányka ingek, szoknyák, nadrágok 1 évestől 14 évesig 50 krtól feljebb.	Fiu ingek 1 évestől 14 évesig 50 krtól 125 kr.-ig.
Leányka szalmakalapok 1 évestől 14 évesig 1.50 krtól 6 frttig.	Fiu szalmakalapok 1 évestől 14 évesig 1 frttől 5 frttig.
Keresztelő készlet 2 frttól 30 frttig.	Ujszülötkeknek ingek 25 krtól 1.50-ig.
Fényképező ingek. Polenka nadrág. — Triko takaró. Piquet takaró.	Kapishonok, fiu sapkák 45 krtól feljebb.
Vízszel ruhákat mértek szerint is készítenek.	Hord köpenyek. Hord ruhák.
	Ujszülötkeknek kelenye 10 frttól 150 frttig.

MIEDER készítés mérték szerint a legújabb formában és kényelmes viselet. Vidékre küldök kívánatra árut **választás végett.** Szíves pártfogást kér **STEIN S. és TÁRSA.**

Egy kedvező nagy bevásárlás folytán

229 26 képes vagyok

a legújabb férfi-ruha szöveteket, kész férfi ruhákat lehető legjutányosabban áruba bocsájtani.

450 5—30

Egy próbavásárlás meggyőződést mindenkit a valódiságról.

Tudja meg mindenki,
hogyan
liszt, fűszer és tűzifa
nagyban és kiskisnyben legjobban és a — **legolcsóbban** —

Stern József
bejegyzett cégi liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedő

Wasselényi M.-utca 12.
szám alatt szereshet be.

Tűzifa waggon és 51 száma, — valamint felaprítva métermázsánként is — kapható.

Nővényzsír eladási nagy raktár.

Ismét áldástóknak megfelelő árkedezmény.

Hirdetéseket

legolcsóbban vesz fel lapunk kiadóhivatala.

70 hold

nemesi birtok, tagosítva, házilag kezelve, szőlővel és beültetendő szőlőfölddel 6 és fél hold kiterjedésben, két kerékű vízimalommal, élő és holt felszereléssel, 9 lakrészű álló szép uri lakházzal, 4 holdas gyümölcsös kerttel, cseléd házakkal, mindennemű jó karban lévő gazdasági épületekkel, őszi és tavaszi bevetéssel, pincesz felszereléssel, egyenyed órai távolságra a Tövisi vasúti állomástól, előnyös ár és fizetési feltételek mellett **eladó.** Reflektáns melletti megtekinthetés végett forduljon

452 4—4
Baritz Viktor
tulajdonoshoz Diódon.

KOLOZSVÁRI Takarékpénztár és Hitelbank

RESZVÉNYTÁRSASÁG.
Törlesztés és közönséges jelzálog kölcsönöket nyújt hosszabb, vagy rövidebb időre Kolozsvárt fekvő bérházakra és bárhol fekvő földbirtokra. Az ügyleteket a leggyorsabban és legelőnyösebben bonyolítja le s a kölcsönöket készpénzben fizeti ki. 200 12—*

Angol és francia illatszerek. Bel- és külföldi gyógyszer-különlegességek. Fertőtlenítő anyagok, padlómozak. Gazdasági cikkek, állatgyógyszerek.

Kötszerek — gyárak — és cséplőgépekhez.

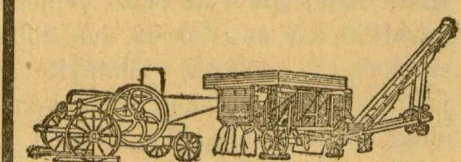
Naftalin, rovarpor, féregirtók. Sebészeti és betegápolási eszközök nagybani raktára.

BURGER FRIGYES
gyógyszár üzlete, Kolozsvár, Főter 9.
3 105—105

1903. évi beszerzői kiállításon 2 ezüstérmével kitüntetve. 1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve. 1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve. 1901. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve. 1900. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.

Kállai Lajos motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 50.
Ajánlja teljes jótállással: benzinmotorait malom- és iparüzemre, valamint villamos benzinlokomobil cséplő-készleteit kettős tisztító szerkezettel.

Teljes jótállás
kittinó cséplésért!

A jelenkor legegyszerűbb és leg-tökéletesebb motorkészlete.
o o Egyedül létező újdonság! o o

Önműködő, ellenőrző és biztosító szelep. Ezen motorok bámulatos egyszerűek, gépész nélkül a leg-járatlanabb ember is azonnal könnyen kezelheti. Benzinlokomobilok, szabadalmazott kettős tisztító cséplőkkel Gyár-u. 50. mindenkor üzemben láthatók. Ezen motorok terjesztése érdekében gézgépek cserébe vétetnek. **Külső mezőgazdasági géposztály:** gézgépek, járgányos cséplők, malmok, vetőgépek, darálók stb. Ezen motorkészletek felállítására kittinósága felől tudakozódni lehet: **Báró Kemény József** uránál Maros-Németi (Erdély), **Szűj Bálint** főbíróknál uránál Nagy-Imrád (Kisvárd), **Forozny György** plébános uránál Jolyszalka (Hont), **Nagy János** földbíróknál uránál Beleg (Somogy), stb. stb. Legbiztosabb olcsó üzem! Árjegyzék kívánatra bérmentve. Kolozsvári képviselő: **Babos és Társa Kolozsvár.**

Deutsch József

férfi-, fiu- és gyermekruha áruhaza, Kolozsvár, Mátyás király-tér 30.

383 18—50

TELEFON: 120. **Ajtók, Ablakok és Parkettek** TELEFON: 120.

jó minőségű gőzöl szőrtött anyagból készítve jutányos árban — kaphatók:

B. BAK LAJOS műasztalos gyár-ban Kolozsvárt, Malom-utca 28 szám.

Ugyanitt megrendelhetők mindennemű **Díszmunkák, Templomi berendezések, Oltárok, Szószékek, Bólti czélszerű álmányok, áruasztalok, bejárati**

kirakatok, Kapuzatok, Lakás- és Irodaberendezések a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben készít a legjutányosabb árakban **B. BAK LAJOS.**

Teljes ellátás kerestetik

julius hóra hatodik osztályu jeles beszerzői gymnasiát-nak — falusi református papi vagy tanítói családban, kinek 14—18 éves tanuló fia van.

Holtztrager Frigyes, Beszerző

Mihály-utca

13—30 219

**** **Mennyasszonyok figyelmébe!** ****

Karlsbadi porcellán étkező készletek, gyönyörű kivitelben, színes, 12 szem., teljesen összeállítva 15 frttól.

Üvegkészletek 12 személyre 66 drb. 7 frt. 90 kr. **függő lámpák csigával Frt. 3.95 kr.**

Tea- és kávékészletek. 2 forint 80 kr., 3.— forint. Kina ezüst tárgyak. **Alkalmi ajándékoknak.**

Kerti gömbök és lámpák. Eredeti gyári árakon! Vidéki megrendelésnél kérem az utolsó vasúti áll. megírni!

Müller utóda Somlyai
üveg és porcellán kereskedő Kolozsvárt,
Kossuth Lajos-utca 4 szám.

!! Új vendéglő Kolozson !!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a fűrdő-vendéglő bérlettel a tulajdonos házár miatt felhagytam és a — **fűrdőtelep átellenében egészen új vendéglőt** rendeztem be s azt

Korona Szálloda

454 3—10
ezimen fogom vezetni. Mivel ezen helyiség a tulajdonos és házár nem fizetnek, az előbbi áraknál sokkal jutányosabban tudok szolgálni a már elismert jó házi étellel és tiszta jó kolozsi borral. **Zabulik László** főfogász ur. természetéből kizárólag Dróher-féle sürt tartok. Elfogadok előfizetéseket tetszés szerinti időre, ugyintén háztól kihordva is a legelőnyösebb árban. Mindennap friss ezükrész-sütőmenny. **Egy jó Seifert-féle karambol és tekeasztal** áll a közönség rendelkezésére. Mindennap többféle lapok. **Csinosan berendezett szobák** 1 koronától 2 kor. 40 fillérig. A n. é. közönségnek az eddigi pártfogásért ezúton mondok hálás köszönetet és azt továbbra is kiérdemelni főtörökvésem, tisztelettel

Józsa B., vendéglős.

Új butor-üzlet!

Olcsóbb, mint bárhol.

Több mint 50 szoba saját készítményű asztalos és kárpitos **BUTOR** legegyszerűbb, legfinomabb legzselidabb és divatos kivitelben, több évi jótállás mellett.

Elvállal

saját vagy adott terv és rajz szerint ural, polgári és üzleti

berendezéseket.

Grünfeld H. József és fia butorgyáros,

Ziller Mór, kárpitos és díszítő.

Szentgyörgy-u. 6 sz. (Status-palota). Telefon 430.

382 11—20

TÖRS és ORMAI

TELEFON 324. SZ.

mérnök-vállalkozók

TELEFON 324. SZ.

műszaki irodája: Kolozsvárt, Mátyás király-tér 18., az első emeleten.

884 4—100

Elvállalja: vizvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések berendezését,

lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára. Fűrdőszobák, gőzfűrdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szagtalan kloettek, szivattyu-művek — berendezését. Készít mint különlegességet **kutakból táplált házi vezetékeket.** Raktáron vannak:

vas-, agyag- és ólom-csövek, szivattyu-kutak, vizvezetési és csatornázási cikkek.

Költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.